იმერეთი

ყოველდღიური გაზეთი

ფ ა ს ი:
წლიურათ . . . . . . 7 მანეთი
ნახევარი წლით . . . . 4 მანეთი
თვიურათ . . . . . . 4 აბაზი
ცალკე ნუმრის ერთი შაური.

წლიურ ხელის მომწერლებს გაზეთის ფასი შეუძლიათ ნაწილნაწილათ გადაიხადონ: ხელის მოწერის დროს 3 მანეთი და დანარჩენი კიდევ ნაწილ-ნაწილათ.
საზღვარგარეთ: წლიურათ 14 მან., ნახევარი წლით 8 მან., თვიურათ 6 აბაზი.

№ 27
წელიწადი პირველი
1912
შაბათი, 27 ოკტომბერი

რედაქცია მოთავსებულია ქუთაისში, Iვანოვის ქუჩაზე, ვ. I. ჭილაძის სახლში, (ჭიათურის შავიქვის მრეწველთა საბჭოს პირდაპირ).

ამა 1912 წ. 26 სექტემბრიდან ქ. ქუთაისში გამოდის ყოველდღიური ქართული გაზეთი

იმერეთი

✖ (წელიწადი პირველი) ✖

გაზეთის ფასი:

ერთი წლით . .	7	მანეთი.
ნახევარი წლით . .	4	მანეთი.
ერთი თვით . . .	4	აბაზი.
ცალკე ნუმერი . . .		შაურათ.

1 ოკტომბრიდან წლის დამლევამდი გაზეთი ღირს 2 მანეთად. მოწაფეებსა და სოფლის მასწავლებლებს დაეთმობათ მანეთ ნახევრათ.

მისამართის გამოცვლა—10 შაური.

განცხადების ფასი პირველ გვერდზე პეტიტით სტრიქონი ღირს 6 შ., მეოთხეზე აბაზათ, შიგნით გვერდებზე მორიგებით. სამგლოვიარო განცხადება—3 მანეთად.
ფული და გაზეთის ყოველივე საკანტორო ანგარიში უნდა გამოიგზავნოს შემდეგი მისამართით: Въ гор. Кутаисъ, редакція и контора газеты „Имерети“ **Антону Михаиловичу Хеладзе.** სხვანაირათ გამოგზავნილ ფულს რედაქცია ვერ მიიღებს.

პაეზზე დაფუძნებული ამხანაგობა
ს. მ. კირაკოზოვის და გ. გ. ოგანოვის
ქ. ქუთაისში, გიმნაზიის ქუჩა, საკუთარი სახლი.

მომავალი ამა სეზონისთვის მიღებულია აუარებელი და დიდძალი ასარჩევი საქონელი: აბრეშუმის, შალის, მაუდის, მატყლის, ტილოსი და ბამბისა.

დ ი დ ი ს ა რ ჩ ე ვ ი:

პლიუშის, ველვეტის, საბნების, ნოხების, „დაროჟკის“, გორდონი ტიულის, ბრეზენტის, ტილოსი, ჯუტის და ყოველნაირი მაუდების და ფორმის მატერიების სამხედრო და სამოქალაქო უწყებათათვის და ყველა სასწავლებლისთვის.
სუფრის ჩაის და ლოგინის თეთრეული, სერვიზები ყოველნაირი ბამბაზეა, შოტლანტა და ვიგონები.
მაღაზია და საწყობი სავსეა სეზონის ახალ-მოდის საქონლით.
რადგანაც ჩვენს ამხანაგობაში მონაწილენი არიან სხვილი და გამოჩენილი ქარხნების პატრონები ქ. მ ო ს კ ო ვ ი ს ა, ამისათვის ფასები დანიშნულია რიგიანი და შეუვაჭრებლათ.
მიიღება აგრეთვე დაკვეთა ყველა სახელმწიფო, და კერძო დაწესებულებათათვის ნარდ ფასათ.
ქუთაისის განყოფილება.

გაზეთი „იმერეთი“

იყიდება მესხეთის ქუჩაზე მოვაჭრე ამროსი ხვინგიასთნა. ორპირის ქუჩაზე, მეთუნუქე ვ ა ნ ო ც ო რ ა მ ი ს სახელოსნოში, იქვე მიიღება ხელის მოწერაც.

ქვრივი ელისაბედ ხოსიას ასული, დედა ტიტია, შვილები: კოლა, ბიკტორ, კიტა, კონსტანტინე, სერგო და ბაბუცა გიორგის ძენი და ასული კუჭუხიძეები გულითადის მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობთ; პირველი საყვარელი მეუღლისა, მეორე დაუვიწყარი შვილისა, ხოლო უკანასკნელი დაუვიწყარი მამისა

გიორგი ალმასხანის ძის კუჭუხიძის

გადაცვალებას. დაკრძალვა მოხთება კვირას, 28 ოკტომბერს, სოფელ ბელლევში.

პირდაპირ ნახევარ ფასათ იყიდება!.

ახლათ მიღებული საქონელი **შემთხვევით ნაყიდი** და პირველი ღირსების, რუსეთისა და საზღვარგარეთის საუკეთესო ქარხნების და უკანასკნელი მოდის.
გაყიდვა დაიწყება დღეის რიცხვიდან მოკლე ვადით ქ. ქუთაისში, ბულვარის პირდაპირ ძმ. ოცხელების შენობაში ახვლედიანის მაღაზიის მეორე განყოფილებაში, სადაც იყიდება შემდეგი ახლათ მიღებული საქონელი: კაცის ყოველნაირი მშვენიერი კასტუმები. 5 მან. დაიწყება ფასი და ამას ზევით, რა ფასიანიც ესურვებათ; კაცის, ქალისა და ბავშების ყოველნაირი პალტოები ზამთრისათვის, საშემოდგომო და საზაფხულო, კაცის შარვლები და პიჯაკები, ფეხსაცმელები ქალის, კაცისა და ბავშების საუკეთესო ფირმების მრავალგვარი, საუკეთესო ღირსების და გამოჩენილი ქარხნების აბრეშუმის იუბკები, შალის კაბის ქვედა წელები, რუბაშკები და სარუბაშკეები ნაჭრობით; **კალოშები**, კაცის, ქალისა და ბავშის, რედიკულები, ალბომები, სარკეები და ღია წერილის ალბომები, ქალის და კაცის ქამრები და საქამრე რეზინები და სხვა მოწყობილება მისი, ყოველნაირი რეზინა წვივსაკრავისთვის და აგრეთვე მზა წინსაკრავი ქალთა და ბავშთათვის. **სამუსიკო** იარაღები სასიამოვნო ნოტებით, კორსეტები და სხვა. **ამასთანავე მოვახსენებთ პატივცემულ საზოგადოებას**, რომ ახვლედიანის მაღაზიაში არის ახლადვე მიღებული დიდძალი საგალანტერეო საქონელი მზა ტანისამოსები და ფეხსაცმელები კაცის, ქალის და ყმაწვილების და ასეთებს კიდევ ვღებულობთ ყოველდღე.
ფასები ხელმისაწდომია და უვაჭროთ. **პატივისცემით ა. ახვლედიანი.**

მოდის მანუფაქტურის მაღაზია
ზ. ს. ბუტულოვისა
მ ი ვ ი ღ ე თ
რუსეთისა და საზღვარგარ. ქარხნების საუკეთესო ახალ-მოდის საქონელი
დიდძალი არჩევა **შალეულობის, მაუდების, აბრეშუმებისა** და თეთრეულის. **სუფრის და ხელსახოცის** საუკეთესო ნაწარმოები.
მოწაფეების და ყველა დარგის მოხელეების ფორმის მატერიები.
✖✖ ყველა საქონელზე ფასი რიგიანი და შეუვაჭრებლათ. ✖✖
გიმნაზიის ქუჩა, ბაღის პირდაპირ. ტელეფონი № 28.

მიაქციეთ ყურადღება!

მიაქციეთ ყურადღება!

✖ გ. დ. კაჭკაჭოვის ✖
ახლათ გახსნილი ფართლეულობის
მ ა ღ ა ზ ი ა
ბულვარის პირდაპირ.
მივიღეთ და ყოველდღე ვღებულობთ დიდძალ ახალმოდის საზამთრო მატერიებს: შალეულს, მაუდეულს, აბრეშუმეულს, ტილოს, ბამბეულს, მაგიდის ყოველნაირ გასაწყობს. აგრეთვე „რუბაშკებს“ შალის, აბრეშუმის, საზღვარ-გარეთისა და რუსეთის ტულის ფარდებს.
საქონელი იყიდება სხვა მაღაზიებთან შედარებით, დაკლებულ
✖✖✖ ფასათ და უვაჭროთ. ✖✖✖
განსაკუთრებით მოწაფეებს ფორმის ტანისამოსში 5 პროც. შეღავათი ეძლევათ.

ОБЪЯВЛЕНІЕ.

Кутаисское агентство Русскаго общества пароходства и торговли симъ объявляетъ, что въ 10 час. ут. 20 ноября сего 1912 г. въ складѣ его, что на Воронцовской ул. въ домъ Габунія назначены **ВТОРЫЕ ТОРГИ** на продажу мануфактурныхъ товаровъ, прибывшихъ изъ Москвы по коносаментамъ за № № 3742, 3778, 1556, 1582, 1597, 1701, 1830, 1831, 1895, 1937 и 2082 и непринятыхъ грузополучателями въ установленный § 11 уст. О-ва срокъ.

გ ა ნ ც ხ ა დ ე ბ ა.

რუსის სანაოსნო და სავაჭრო საზოგადოების სააგენტოში ვარანცოვის ქუჩაზე ფარნა გაბუნიას სახლში დილით 10 საათზე, 20 ნოემბერს ამა 1912 წ. მეორეთ დანიშნულია **საჯარო ვაჭრობა** ფართლეულობის საქონელზე, რომელიც გაგზავნილია მოსკოვიდან კონოსამენტებით № № 3742 და 37[illegible] 556, 1582, 1597, 1701, 1830, 1831, 1895, 1937 და 2082 და რომელნ[illegible] ლის მიმღებმა საზოგადოების წესდების მე-11-ე §-ის დანიშნულ დროზე არ გამოიყიდა.

ალ[illegible]ნდრე კოსტავას
ევროპ[illegible] ტანსაცმელების მაღაზიაში
[illegible]ლისის ქუჩაზე, აფთიაქთან.
ახლათ მივიღეთ: [illegible]ები, საშემოდგომო და საზამთრო პალტოები, აგრეთვე მოწაფეებისათვის, საწვიმარი მოსასხურავები და სხვა შეკერილი ტანისამოსი. ყველაფერი მეტათ დაკლებულ ფასათ იყიდება, რადგანაც ნაღდზე მაქვს ნაყიდი და მექარხნეებმა ძლიერ დამ[illegible] ფასები. აგრეთვე ვღებულობ „ზაკაზებს“ ძლიერ ხელმისაცემ ფასათ, გვა[illegible]სული და ევროპიული ყოველგვარი საკოსტიუმო მატერია კაცებისათვის.

ანონსი
დღეს შაბათს 27 ოკტომბერს ქუთაისის ქალაქის ქართულ თეატრში გაიმართება
ილიას საღამო
განსვენებული პოეტის დაბადებიდან 75 წლის შესრულების სახსოვრად.
დაწვრილებით აფიშებში.

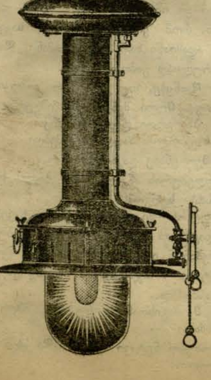

იულიუს სააკოვ
მოიჯარადრე ქუთ. ქალ. ქუჩების ნავთით განათების
და
მხოლოდ ერთი წარმომადგენელი ქუთაისის და ბათუმის მაზრისა ამ მშვენიერ ხანგძლივ ფარნებისა
✖✖ იგა ი. ნ. ✖✖
ყურადღებით მიმსგავსებას
მისამართი: ალექსანდრეს ქუჩა, თევდორაძის სახლი. ტელეფონი № 18.

აქიმი ჯაფარიძე იღებს შინაგანის, ბავშების, აგრეთვე: ყელის, ცხვირის და ყურის სნეულებით ავათმყოფებს.
თფილისის ქუჩა, სახლი ნიკარაძისა.

ბებია ქალი ე. ი. ბუდაგოვსკისა, ვკურნავ კან-ქვეშ შესაშხაპუნებელი წამლით. Iვანოვის ქუჩა, სახლი ბაჯიოლლისა № 20.

აქიმი გ. დ. ნასარიძე და მისი და ე. დ. ნასარიძის ასული გადავიდენ ახალ ბინაზე, იქვე ძველი ბინის პირდაპირ რ. ს. მზიკოვის სახლში.

აქიმი ი. ჩარექოვი
დაბრუნდა აგარაკიდან და იღებს მხოლოდ და განსაკუთრებით **კანის, ვენერიულსა და სიფილისიან ავადმყოფებს.** დილის 12 საათ. 2-დი; საღამოს 5—7.
ილია ჭავჭავაძის ქ. აბულაძის შესახვევი Iოსელიანის სახლი.

აქიმი ვ. ს. ფეშინი ქირურგიული და საშარდის ავათმყოფობა [ცისტოსკოპია საშარდე) ბუშტის ელექტრონით გამოკვლევა კატეტერიზაცია თირკმლის. მიღება 12—2 საათ. და 4—6 ს. გოშპიტ ქ.

მასაჟით სამკურნალო კაბინეტი
მ. ტ. ბალანჩივაძისა.
ქვლავ განაახლა ავათმყოფების მიღება. ვკურნავ მასაჟით, სააქიმო ვარჯიშობით, კან-ქვეშ შესაშხაპუნებელი წამლით და ვსპობ სახეზე: მუწუკებს, ნაკეცებს, ჭორფლს, მეტ სიწითლეს, ნაყვავილებს და სახის ყოველგვარ ავათმყოფობას.
ვენერლის ქ. აქიმის ს. ლორთქიფანიძის სახლებში.

აქიმი ბ. ა. მირაქოვი ღებულობს შინაგან, ყელის, ცხვირის, და ყურის სნეულობით ავათმყოფს. დილის 8—12 ს. და საღამოს 5—8 ს. ლევაშოვის ქ. საკუთარი სახლი № 19. შეიძლება Iვანოვის ქუჩიდანაც № 18.

აქიმი ი. ტოგონიძე.
იღებს შინაგან, ქალის სნეულებითა და საბებიო ავათმყოფთ.
ვაჟების გიმნაზიის პირდაპირ, ჩელინგაროვის სახლი.

ვღებულობ ყოველ-გვარ
საკერავს
ქალისა და კაცისას თეთრეულს
ზ ო მ ი ე რ ფ ა ს ე ბ შ ი
გეგუთის და (ზავზავაძეს) ქუჩა № 23
სოფია ზვიადაძისა.

ბებია ქალი
ო. დონდუას ასული
აქიმ კაკიტელაშვილთან ერთად იღებს თავის საკუთარ ბინაზე მშობიარე დედათ მოსალოგინებლათ. ფასი მორიგებით.
პუშკინის ქუჩაზე ვიტუშინსკის აფთიაქის პირდაპირ.

დღიური.

ჩერნოგორიის ჯარმა მარტინოვიჩის ხელმძღვანელობით ადესის მახლობლათ ოსმალები დაამარცხა.

— პეტერბურგის სამთო ინსტიტუტის სტუდენტებში მღელვარებაა. სტუდენტებმა გადაწყვიტეს მათემატიკის ლეკტორს ლექციას არ დაესწრონ.

— სოციალდემოკრატი მუშები პროტესტს აცხადებენ პარტიის მენშევიკ-ბოლშევიკებათ დაყოფის გამო.

— არჩევნებზე გაშავებულ გუჩკოვს ოკტომბრისტები მეგობრულ სადილს უმართავენ; იგი ბალკანეთს მიდის.

— მამადიანთა ერთი ჯგუფი „რანოე უტრომში" „რუსკოე სლოვოს" წინააღმდეგ პროტესტს აცხადებს, მაში ტენდენციური ცნობების მოთავსების გამო.

— ოსმალეთს დიდი დაყოფა მოელის, ავსტრიას და იტალიას, ალბანია უნდა გაინაწილოს, ინგლისს—სუეცის ბუხტი, საფრანგეთს—სირია რუსეთს კი კავკასიის საზღვრების მახლობლათ მდებარე ადგილები.

— აფრიკის ნაპირებზე უცხოელთა შორის სერიოზული აჯანყება მოხთა.

— ეკატერინოდარში სამხედრო სასამართლომ ბოქაულის სიკვდილისათვის შვეცოვს სიკვდილით დასჯა გადაუწყვიტა.

— ტენედოსი ბერძნებმა აიღეს.

ვილსონმა პრეზიდენტათ არჩევის დროს 408 ხმა მიიღო, რუზველტმა 104 და ტაფტმა 11.

— მიტროპოლიტი ანტონი უეცრათ ავათ გახთა.

— ბერზანის კუნძულების მახლობლათ გემები „ტოტლემენი" და „ტაფუნი" ერთმანეთს დაეჯახა. ზარალი დიდია.

— ნავთსაყუდრები ხანჯიო, კანიდიმედუ და ალეხკო ჩერნოგორიის ჯარებმა აიღო.

— 23 ოკტომ. მაკედონელ თავისუფალი ჯარისკაცების 8 ბატალიონი წავიდა ბრძოლის ველზე. მათ რიცხვში რუსები და სომხებიც ურევია.

— ათინაში, ამერიკიდან 2000 თავისუფალი მებრძოლი მოვიდა.

— ნოემბრისთვის ბრიუსელში ახალი სააქციონერო ამხანაგობა „იმატრა" შესდგება, რომელსაც 30 მილიონი ფრანკი თანხა ექნება.

— თუ საჭიროებამ მოითხოვა სტამბოლში ინგლისის საზღვაო რაზმი გადასახლდება.

— გაზ. „ლუ-ჩ"-ის 34 ნუმერი წერილისათვის „როგორ მივაღწიოთ პრაქტიკულ რეზულტატს" დააკავეს.

— ხოის მიდამოში ოსმალებმა ოთხი სოფელი გასწმინდეს.

— „გაკასუ"-ს ატყობინებენ ოსმალეთის სამხედრო საბჭომ სცნო, რომ ომის გაგძელება შესაძლებელიაო.

პოლიტიკური ფანატიზმი.

დიდი ალიაქოთი ასტეხა ვარლამ გელოვანის დეპუტატათ არჩევამ.

„დასელებმა" თავისი დამარცხება ვერ მოიქარვეს, ამ უბედურებას ვერ შეურიგდენ. მათს შფოთსა და მღელვარებას საზღვარი არ აქვს და არა სცხრებიან, გედის ჩარხის უკულმა დატრიალებასა კიდეც ცდილობენ.

ათასგვარ ჭორსა სთხზვენ. ლეჩხუმიდან გლეხები მოიყვანეს და ფრუიძეს წაუყენეს პირში. მაგრამ ამ ოინმა ცუდათ ჩაიარა, რადგან გამოირკვა, რომ გლეხებს არ დაუვალებიათ—ფრუიძე, გინდა თუ არა, უთუოდ სოციალდემოკრატი გაათეთრეო.

ამ ჭორით წაქეზებული ქუჩის ბიჭებმა მუქარას მიმართეს, მაგრამ შეშინებამ ვერ გასჭრა, რადგან ფრუიძე შეგნებული გლეხი გამოდგა, რომელიც მხოლოდ რწმენას ემორჩილება და არა შიშს.

ამბობენ, სათათბიროში საჩივარს აგზავნიანო.

ზოგიერთი პირისაგან ქარლო ჩხეიძეს თხოვნა მიუვიდა, დავიღუპეთ, ვარლამ გელოვანი რომ აირჩიესო, და რადგან დეპუტატი არა გვყავს, ჩვენი წარმომადგენლობა თქვენ იკისრეთო. ერთი ეს გვიბძანონ ამ არამკითხე მთხოვნელებმა, რა ნება აქვთ ქუთაისის გუბერნიის სახელით რომ ლაპარაკობენ?! ვინ მიანიჭა მათ ამისთანა რთული და მძიმე მოვალეობა და უფლება?!

ერთი სიტყვით, „მესამე დასს" ძილი დაუფთხა, ბორგავს, შფოთავს. რა მიზეზია? ვფიქრობ, რომ მიზეზი მარტო მათი კანდიდატების გაშავება არ არის. „დასელები" გრძნობენ, რომ ნიადაგი ფეხ ქვეშ ეცლებათ და მათი მომხრეების რიცხვი თოვლივით დნება. ინტელიგენცია თითქმის მთლად ჩამოშორდა. მათი მწერლობა საშინელ დაცემას განიცდის (იხ. მათი უკანასკნელი საარჩევნო ალმანახები). ხალხში, ვინც უფრო შეგნებულია, მათ ზურგი შეაქცია. ეროვნულ-დემოკრატიული იდეა კი იზიდავს და იმხრობს, როგორც ახალგაზდობას, აგრეთვე ხალხის შეგნებულ ნაწილს.

გამოტეხილი უნდა მოგახსენოთ, რომ, ვარლამ გელოვანის გამარჯვება უფრო ამ გარემოებას მიეწერება, ვიდრე საარჩევნო ორგანიზაციის თავგამოდებულ მუშაობას. საარჩევნო ბრძოლას სოციალდემოკრატები უკეთ აწარმოებდენ, ამ ნიადაგზე მათ მეტი მუშა ყავდათ. მაგრამ ხალხის უმეტესობა მათს პოლიტიკურ მიმართულებას არ თანაუგრძნობდა. მათი დამარცხების მიზეზი მხოლოდ ეს არის.

„დასელები" ამბობენ, ფოთის არჩევანი რომ არ ჩაეშალათ, ჩვენ გავიმარჯვებდითო. მაგრამ ვინ არ იცის, რომ ფოთში მათი კანდიდატები ნ. ნიკოლაძის შემწეობით იქნენ არჩეული. ამ ცნობილმა მოღვაწემ ფოთელები შეაშინა, თუ პიტა აბაშიძე დეპუტატათ იქნა არჩეული, ფოთი დაიღუპება, რადგან პიტა ფოთის დაუძინებელი მტერიაო. თვარა შეუძლებელია, ფოთს ლეონიდი გაეშავებია.

ნ. ნიკოლაძე ჩვ[illegible]ის დღემდი გამოუცნობელი გამოცან[illegible] არის. ნიჭიერი მწერალი, რომლის ნაწერებმა რამდენსამე თაობას გამამხნ[illegible]ლი ჩაბერა, გულში იმედი ჩა[illegible] პოლიტიკურ სასოწარკვეთი[illegible]ობს! არაოდეს არ დამავიწყდე[illegible] დეპუტატების არჩევნის დროს [illegible]უბარი ავტონომიის შესახებ. [illegible] ჯელობა უსუსური იყო. პოლიტ[illegible] ევოლიუციას გიმნაზიელის მიერ კუ[illegible]ს დასრულებას ადარებდა. მოსწავლე[illegible]ომ კურსი დაასრულოს, ჯერ პირვე[illegible] კლასი უნდა გაიაროს, შემდეგ მეო[illegible] მესამე და სხ. პირველი კლასიდან პირდაპირ მერვეში ვერ გადახტებაო. მისი მოსაზრება ამ ბავშურ ტიტინს არ გასცილებია. გაკვირვებული ვუსმენდი.

მაგრამ ჩემი გაკვირვება კიდევ მეტი იყო მაშინ, როდესაც მისი წერილები წავიკითხე ზდანოვიჩის წინააღმდეგ. ფოთის საფუთო გადასახადს საქართველოს ავტონომიის საკითხს უკავშირებდა! და ქართველობის მოუმზადებლობას ავტონომიისთვის იმით ასაბუთებდა (?), რომ ვითომ ბანკსაც კი ვერ მოვუარეთ.

პოლიტიკური აზროვნების მეტი დაქვეითება შეუძლებელია. ავტონომიის წინააღმდეგ ბრძოლა ჭორებით ვის გაუგონია?!

და თავისი საისტორიო ლექციებით ფოთში ხომ ნ. ნიკოლაძემ სამუდამოთ გასწყვიტა შემაერთებელი ჯაჭვი პროგრესიულ ინტელიგენციასთან. ამასვე ძლიერ ხელი შეუწყო მისმა რეაქციონურმა ერობის პროექტმა და სხ.

ამისთანა კაცის დახმარება კი „დასელებისთვის" ვერაფერი სასახელოა!

განვიმეორებ: რომ ნ. ნიკოლაძე არ დახმარებოდათ, „დასელები" ფოთში ვერ გაიმარჯვებდენ.

მაშ რატომ ასტეხეს განგაში? რატომ იძახიან, ვარლამ გელოვანი ხალხის მიერ არ არის არჩეულიო?

და ფოთისა და ქუთაისის არჩევნებიც რომ არ ჩაეშალათ, „დასელთა" კანდიდატს ხომ მაინც მხოლოდ 17 ხმა ექნებოდა, ე. ი. ერთი ხმით ნაკლები, ვიდრე ვარლამ გელოვანს!

მერე კიდევ: ვარლამ გელოვანი შრომის ჯგუფში იმუშავებს, რადგან მისი პოლიტიკურ-სოციალური პროგრამა დემოკრატიულია. ის იქნება მშრომელი ხალხის დამცველი და ოპოზიციონური. ამასთანავე ის ქართველი ხალხის ეროვნულ ინტერესებსაც არ დაივიწყებს. მაშ რატომ იწუნებენ და უჩივიან?! რა არის მიზეზი?

— პოლიტიკური ფანატიზმი, სხვა არაფერი. **ურო.**

სიმყრალის ფურცელი „წარსული არჩევანი" № 1.

ქაღალდი ყველაფერს აიტანს და კერძო ადამიანის გაწყვეტილი შუბლის ძარღვი თავის პატრონს სიწითლეს არ მოგვრის, მარა თუ პოლიტიკური პარტიის კოლექტიური სიხიდისი ისე ამყრალდებოდა, ისე აქოთდებოდა, როგორც ეს „არჩევნების" ფურცლებზეა გამოფენილი, სწორეთ აღარ მეგონა! ჩვენებური დასელებისაგან ყოვლათ ბინძური სიტყვების მეტი რა გვსმენია, მაგრამ უკანასკნელ დროს მათი ამყრალება, როგორც უკვე გახრწნილი მძორისა—ყოველ მოლოდინზე მეტია!—ასე თუ დაეცემოდენ, ასე დამდაბლდებოდენ და მოირეცხდენ სინიდისის იმ ცირეოდენ ნატამალსაც, რომელიც, გვეგონა, კიდევ გააჩნდათ, ამას, უეჭველათ, არც მათი „მრევლი" მოელოდა!.. „წრუწუნები", „თაგვები", „ვირთხები" და მათი მომავლინებელნი უკმევენ და უკმევენ სურნელებას თავის მაღალ პატიოსნებას და მათ მიერ შექმნილ „გამოფხიზლებულ მკითხველს". საბრალო თქვენი მკითხველი! რა სულიერ საზდოს აწვდით! როგორ ავითარებთ მას ზნეობრივათ და პოლიტიკურათ!! საცოდავო მწერლუკებო! ვინ გახადა თქვენ საჯიჯგნათ ჩვენი დაბეჩავებული ხალხის გული! ვინ და რამ აცუნდრუკა თქვენს „არღანზე" თუნდ ლეჩხუმის მაზრის ამომრჩევლები, რომლებმაც, თქვენივე ბრძანებით, წერაც კი არ იციან, ხოლო დეპეშებს კი აწვდიან ჩხენკელებს, და სკობელევებს!.. უხვათ და ბოროტათ სარგებლობთ, განა, ჩვენი უვიცი ხალხის ნდობით?!. რით დაუმტკიცეთ ხალხს ერთგულობა? ნუ თუ იმითი, რომ შოპრაპნის მაზრა ორი კვირის განმავლობაში ნახევარი მილიონით დააჯარიმეთ?!. ნუ თუ იმითი, რომ საცოდავი ხალხი ზარბაზნის პირში დასტოვეთ, თქვენ კი ამავე ხალხისაგან ანაყელეფით საზღვარგარეთი მოიარეთ?!. ნუ თუ იმითი, რომ ჩვენი ერის დიდება ილია ჭავჭავაძე თქვენი საზიზღარი აგიტაციის სხვერპლი გახადეთ?!. ნუ თუ იმითი, რომ ჩვენი ხალხი, ქართველი ხალხი, ხსენების ღირსიც კი არ გახადეთ, სადაც ჯერ იყო?!. და როდესაც თქვენს მიერ მოწონებულ ე. გეგეჭკორს მიმართეს სოხუმის ოლქში უსახლკაროთ დარჩენილმა მეგრელებმა, „თხოვნა შემოიტანეთო"—ბიუროკრატიულათ რომ უპასუხა?!. ესეც ხალხის სამსახური იყო?!.

„დანოსჩიკები", „მატყუარები", „მოღალეტეები", „გამცემნი" და ამისთანები განა მისთვის გჭირდებათ, რომ ძმა-ბიჭებში დაიჩემოთ: „ძაან არ შევაგონეთო!". გულზე ხელის დადებით სთქვით,—იმაზე მეტი მატყუარობა რაღა იქნება, რაც თქვენ ჩვენი ხალხი და, განსაკუთრებით, გლეხობა დაატყუეთ?!. იმაზე მეტი დანოსი კიდევ შეიძლება, რასაც თქვენ ჩადიხართ ჩვენს თანამოძმე ებრაელებსა და ჩვენს შორის?!. იმაზე მეტი ღალატი კიდევ იქნება, თქვენ რომ სოლოლაკის ბურჟუაზიის „ტელოხრანიტელებს"—დაშნაკცაკანებს შეუკავშირდით და ჩვენი ეროვნული ინტერესები ორიოდ კენჭში მიყიდეთ სომხებს კარლაჯ ჩხეიძის სასარგებლოთ!?. თქვენი ნაბიჯი ლოღიკურია: თქვენთვის საქართველო არ არსებობს და მაშასადამე მისი გაყიდვაც რა უნდა იყოს? ჭავჭავაძის ტრაგედიის შემდეგ, ამას ყველა მოელოდა თქვენგან! და, ვინ იცის, ალბათ, კიდევ უარესს რასმე უმზადებთ ჩვენს ბედკრულ ქვეყანას, მაგრამ ისაა, რომ აღარ დაგცალდებათ: ხალხის გამოღვიძების ნიშნებს ვხედავთ, ის უკვე შეგნებულათ მოქმედებს და თუ დღეს რამდენიმე გათავისუფლდა თქვენგან, მალე სრულიად თავს დაახწევს თქვენს ბატონობას! ხალხის ნდობის ასე ბოროტათ გამასხარება, როგორც ამას ჩადიხართ თქვენ ეს რამდენიმე წელიწადია, არც კი გაგონილა სადმე! ნუ თუ ყველაფერი უნდა ემსხვერპლოს თქვენს პარტიულ ფანატიზმს, თქვენს ამქრულ შოვინიზმს?!. სჯობია ბნეთ და იმასხარეთ! სხვა საბუთი მაინც აღარა მოგეძენებათ რა! ბეზღობა და წასისინება—აი, სანამდი ჩამოქვეითდა თქვენი „მსოფლიო სინიდისი!".

ფრთხილათ! საშინელ ზიზღს უმზადებთ თქვენს თავს იმავე წრეებში, რომელთა ნდობით ასე სარგებლობდით დღემდი!..

ქმარა! **ვინ?**

ახალი ამბავი.

ქ უ თ ა ი ს ი.

✦ დღეს ქუთაისის თეატრში ილიას საღამო გაიმართება. ამ დღეს ილიას დაბადებიდან 75 წლის თავია.

✦ რედაქციას საპასუხო პროტესტის წერილება მოდის იმ პროტესტების გამო, რომელსაც ჩვენი თანამშრომელის სილოვანის მიმართ თავის ორგანოებში ათავსებს ორი შეხმატკბილებული ძმობილი გაზ. „თემი" და „არჩევანი". ეს ორი ორგანო შეთხზულ პროტესტების ბეჭდვასაც არ ერიდებიან, ჩვენ კი ნამდვილების დაბეჭდვასაც მეტათ ვცნობთ, რადგან საზოგადოება უმისოთაც ღირსეულ ფასსა სდებს „ბელტისა" და მის მაგვარ აბდა-უბდას.

✦ ხვალ ქუთათური დრამ. დასი მხიარულ კომედიას წარმოადგენს—„გათავისუფლებული მონები". მართალია ჩვენი დასის შემადგენლობა ისეთია, რომ მას დრამისა და ტრაგედიების წარმოდგენა უფრო ემარჯვება, მაგრამ სულ კვნესა ტირილიც არ ვარგა, ხანდახან უნდა გაგვაცინონ.

✦ თფილისიდან ჩამოსულები, ვინც დასწრებია ჩვენი ახალგაზდა კომპოზიტორის კ. ფოცხვერაშვილის კონცერტს, ყველა აქებს მას. სამწუხაროთ, როგორც გადმოგვცეს ბ. ფოცხვერაშვილი ქუთაისში ვერ გამართავს ამ კონცერტსო, რადგან მემუსიკეთა გუნდს საკმაო შემადგენლობა აქ არ არის. ბ. ფოცხვერაშვილი როგორც გვითხრეს ბაქოსა და ჟავკავშიც გამართავს კონცერტსო.

✦ თფილისის ისტორიულ-ეთნოგრაფიულ საზოგადოებაში 24 ოკტომბერს ია კარგარეთელს ძველი ქართულ სიმღერების შესახებ რეფერატი წაუკითხავს. რეფერატი შინაარსიანი გამომდგარა, რის გამო ხალხს ბ. კარგარეთელი ხანგრძლივი ვაშათი დაუჯილდოვებია.

✦ თფილისს ქვაშვეთის წმინდა გიორგის ეკლესიაში დიმ. ყიფიანის სიკვდი-

მარად და მარად!

(დასასრული იხ. „იმერეთი" 25, 26 №№).

V

— ძალას არ დაგატან, შვილო, ღმერთმა დამი ფაროს, მარა შეხედე ჩვენს გაჭირებას აი, შენი ძმა ავათაა... დღეს თუ ხვალ განუტევებს განაწამებ სულს... ხომ იცი რათ არის ავათ... მაგას გადავიტან ეზოდან თუ არა, სახლი უნდა დავწვა... ქვეყანას ხომ არ მოვდებ ჭლექსა და ჭირს ან კი ვინ იყიდის?.. ჩემი უბედურება ყველამ იცის... დედაშენია სულს რომ გვიდგამს, თვარა მე რაღა მუშაობა შემიძლია... ერთ ქცევა ყანას ველარ ვერევი.

— რავაც გინდა, ბაბა, თქვენი სანაცვალო ვიყო... თუ კი...—ბოგოს ცრემლები წასქდა...

— რა გატირებს, შვილო, რა გატირებს, შენი ცოდვა მომეცეს, თუ მეფურათ არ გარჩინოს... ოჯახი წაქცეული გაქთ, და შვილივით მეგეხმარებათ—ჩაერია ლაპარაკში ბიცოლა და პასიკიას მშვიდება და ლოლიაობა დაუწყო.

ნამტირალევი ქალი სახლში შეიყვანეს...

მაჭანკალი და სასიძო დიდხანს არ შესცქეროდენ...

ეფემია პირდაპირ შევიდა ქალთან და ხელზე ვერცხლის ოქროთ დაფერილი ბეჭედი თითზე ჩამოაცვა და ერთი ოქროს თუმნიანი წინ დაუდვა.

ოსიკია ჯიმშელიშვილმა მოგართვა, პატივი დაგვდე და ცოლათ გამომყეო.

ქალმა დახრილი თვალები ზევით ასწია და ოსიკია ჯიმშელიშვილის მაგიერ დათიკო დაინახა. გაუკვირდა... თვალზე მომდგარი ცრემლები შეწყდა და თავის საქმროს რაღაც სიამოვნებით გაუღიმა.

— ასე ასე შენი ჭირიმე ეუბნებოდა ბიცოლა და მაჭანკალი.

ქალ-ვაჭმა ერთმანეთს ხელი ჩამოართვეს.

ერთი კვირის შემდეგ დანიშნეს ჯვარის წერა, მზითევი არ უთხოვია. ისედაც კმაყოფილი ბრუნდებოდა ოსიკია. რომ მზეთუნახავი ქალი ირგუნა.

პასიკიას, როგორც კი სტუმრები წავიდენ თითქოს მოუსხლტა, მოდუნდა და მიეძინა... ძილში კი ეკითხებოდა თავის თავს:

— რა უთხრა დათიკას... ჩემთვის გადავარდა... რომ დაბრუნდეს ხვალ? ნეტავი დაბრუნდებოდეს... თუ არაფერი ექნა, მაშინ მამა არ მიმცემს... ნეტავი ძლიერ, ძლიერ მდიდარი, მწერალზე უფრო მდიდარი დაბრუნდებოდეს... მაშინ ხომ მიმცემს, ვინ დაუკავებს ჩემს თავს... თუნდაც ისე დაბრუნდეს ღატაკი, როგორიც იყო, ოღონდ კი დაბრუნდეს, ოღონდ გადამარჩინოს... ოსიკია... რა სახელია? მერე მოხუცი... ქღარი წვერი; დანაოჭებული წითელი სახე... სჯაბაასიანი ძილი კარის ჭრიალმა დაუფრთხო. გამოეღვიძა... ეხლა ჩაუფიქრდა თავის მდგომარეობას.., თვალი აეცრემლა, მაგრამ ტირილი ველარ მოასწრო, რადგან დედის ხმა მოესმა:

— ადექი, პასიკია, ადეგი ქათამი უნდა დავაპუროთ, სიმიდი გამოსაფშვნელია... მერე ცხვარი წეიყვანე... მოაბალახე ვენახის ყურეში... ძველ-ტყავია თლად და არ ივარგებს...

— ჩემი ქორწილისთვის უნდა გაასუქოს—გაუელვა გულში პასიკიას, მორჩილი წამოდგა ფეხზე დაიბანა პირი და საქმეს მიყო ხელი.

— —

ორი მოზდილი კრავი წინა ფეხებზე დაჩოქილი, შედგ[illegible]ოდენ ცხვარს ორივ მხრით და ძლიერ[illegible]იძგნიდენ ძუძუებს.

— მოაშორ[illegible] შორე კრავები აწი ურძეოთაც გ[illegible] —დაუძახა თავის ცოლს სიკომ...

უმთვარო, [illegible]თელი ღამე იყო მოწმენდილ [illegible] შობდ ვარსკვლავები. ბუნება [illegible] გაჩუმებული იყო და ყურს უგდებდა არღნის ამ მიდამოსთვის უცხო ხმას, რომელსაც დაღლინებდა გალეშილი გულ-გაღეღილი, ჩოხაში ცალ ხელ-გაყრილ დათიკია:

Ти скоро [illegible]я позабудешь.
Но ми не[illegible]удемъ тебѣ—

მოქეიფეებმა ჩაუარეს ოსიკიას ეზოს. ქმარი სახლში იწვა.

პასიკია ჭყინტ ლობიოს არჩევდა კარებთან.

ვინაა რომ ღრიალებს ამ შუაღამეში?

— ბუზღუნათ იკითხა ოსიკიამ.

— დათიკია ჩამოსულა და ქეიფობს.

- რა ღმერთი გოუწყრა? რავა გაევერანებულა? ბუშინ ბიძა მისი გაასვენეს და ერთი დღე ვერ მეიცადა?

— დიდი ფული შეუძენიაო...

— მალე გააქრობს, თუ ასე „ისურვა"...

— აბა, აბა! რა კაი ბიჭი იყო საწყალი. ასე იცის სხვადასხვა ქვეყანაში თრევამ.—დაუმატა პასიკიამ.

გზაზე კი გაისმოდა დათიკოს

Ти меня скоро позабудешь
Но ми не забудемъ тебя...

ამ სიტყვების აზრი არ ესმოდა პასიკიას და სხვაფრივ კი დათიკიას არ შეუნიშვნიებია, თუ რა იმედები დაემსხვრა მას, როცა პირველათ ისე შემთხვევით უთხრეს:

პასიკია გათხოვდაო!

შუაღამე გადასულია. სოფლის დუქნები დიდიხანია მიკეტეს. სძინავს თვით ბუნებას. ძაღლის ყეფაც კი მიწყნარდა. მხოლოდ ერთ დუქანში ანთია სანთელი, ისმის არღანის ხმა და მთვრალი მედუქნისა და ერთადერთი მუშტრის ბაასი:

— ბევრი მმართებს შენი, დათიკო.

— რა სალაპარაკოა მაგი სერგო... გექნება—გამისწორდები... შენგან დავალიანებული ვარ!..

— არა ერთი საქმე უნდა გაგიტყდე... ამდენს კი არ დავივალიანებდი შენთან თავს, რომ ეს ქალი არ გამჩენოდა ამ სოფელში.

— აბა, მეც შეგატყვე, რომ ამ უკანასკნელ ხანში ძლიერ ხშირათ დადიხარ აქეთკენ, მარა რა ჩემი საქმეა.—დათიკომ ღრმათ ამოიოხრა.

— მართლა მითხარი თუ ძმა ხარ, რატომ არ ირთავ ცოლს... არც გამიგონია, რომ ვინმეს ყვარობდე. საკვირველი ადამიანი ხარ... ღმერთმანი! დათიკო სრულიად გამოფხიზლდა.

— დაანებე, თუ კაცი ხარ გამოკითხვას თავი. ერთი შენებურათ იმღერე.

— აბა ერთი დაუკარი, ბიჭო,
საყვარლის საფლავს ვეძებდი
ვერ ვნახე დაკარგულიყო...

ძველებურის ანკარა და ტკბილის ხმით შემოსძახა სერგომ...

დათიკოს მიკიტნური გამომეტყველება დაეკარგა და მისი აცრემლიანებული თვალებიდან ისევ ძველმა ფოთში მყოფმა პატარა მოიჯარადრის ჩაფიქრებული სახე გამოჩნდა.

— ე, მაგისთანებს ნუ კი იმღერი, შემოსძახე:

ლოთებო ნეტავი ჩვენა... და სხვა სამხიარულო.

ლიდან 25 წ. თავზე პანაშვიდი გადაუხდიათ. პანაშვიდის წინ გრძნობიერი სიტყვა უთქვამს გორის ეპისკოპოზს ანტონის.

✦ ამიერ-კავკასიის შიდა მაზრის და ოლქის შინამრეწველობის სასტატისტიკო-საეკონომიო გამოკვლევა დაუსრულებიათ და შეგროვილ მასალის დამუშავებასაც უკვე შედგომიან.

✦ „სახალხო გაზეთის" ცნობით მიწათ-მოქმედების თფილისის დეპარტამენტს დამატებით 36,300 მანეთი გადაუდვია ამიერ-კავკასიაში მებამბობის საქმის გასაუმჯობესებლათ.

✦ ამჟამათ ქუთაისის საგუბერნიო სატუსაღოში შემდეგი პოლიტიკური ტუსაღებია: მელიტონ ბობეჩია, ზოტიკე და თომა ჩიქვილაძეები, გრიგოლ ზიორგაძე, რაჟდენ არსენიძე, სიმონ ჯაფარიძე, ილლიანე იიაშვილი, ლუკა ბერიშვილი, ევგენი დვალი, შალვა იოსელიანი, ფარნა გეგელია, სოლომონ თავაძე, ნოე ჩაჩავა, მოსე ცხოიძე, მოსე ძილურაძე, ფარნაოზ ჯიქია, დათიკო ბენდელიანი, ანტონ ბასილაია, ალექსანდრე თოფურია, ლუკა ბაკურია და იოსებ ციბაძე.

✦ 23 ნოემბერს, სასამართლო პალატა შეაერთებს ანტონ ბასილაიას შესახებ ორ განაჩენს. უკანასკნელი განაჩენით მას ექვსი წლის კატორღა აქვს. ბასილაია გასამართლებულია პოლიტიკურ ნიადაგზე.

✦ 16 ოკტომბერს, ქუთ. სატუსაღოდან ქ. პეტროვსკაში გაიგზავნა შემდეგი პირები: სამსონ ჯღარკავა, სიმონ ბატელია და მიხეილ ჯოჯუა. მათ სასამართლოს მიერ მისჯილი აქვთ სხვადასხვა ვადით ტუსაღთა გამასწორებელი რაზმი.

✦ 17 დეკემბერს, სამოსამართლო პალატა გაარჩევს უშანგი მგალობლიშვილის საქმეს. მას დარაჯის მოკვლა ბრალდება და ოლქის სასამართლოსაგან მისჯილი აქვს კატორღა.

✦ დეკემბრის პირველ რიცხვებში ქუთ. საოლქო სასამართლო გაარჩევს ბეჟეჟე ფალავას საქმეს. მას ბრალდება ნოქალაქევის ბოქაულის დავითაიას დაჭრა.

✦ 24 ნოემბერს, პალატ, გაარჩევს კოტე და მიხა წულუკიძეების საქმეს. მათ კაცის მოკვლა ბრალდებათ და ოლქის სასამართლოსაგან გადაწყვეტილი აქვთ კატორღა.

შეცთომის გასწორება.

გუშინწინდელ ფელეტონში შემდეგი უმთავრესი შეცთომებია.

სვეტი 2, სტრ. 6, ქვევიდან დაბეჭდილია სამართველოსი, უნდა იყოს საქართველოსი, სვეტი 3, სტრ. 5, ქვევიდან დაბეჭდილია—ვიჰერდეთ უნდა იყოს—ვიქურდებ, სვ. 3, სტრ. 3, ზევიდან დაბეჭდილია—ბაბუ, უნდა იყოს—ბაბა, სვ. 5, სტრ. 1, ზევიდან დაბეჭდ. მილებული—უნდა იყოს—მილეული, სვ. 5, სტრ. 6, ზევიდან დაბეჭდ. გახვეული—უნდა იყოს—გახეული, სვ. 6, სტ 5, ზევიდან დაბეჭდ. ფერო—უნდა იყოს—ფეხო.

მოწერილი ამბავი.

ჩოხატაური (გურია).

ახალი ჯარისკაცთა კენჭის ამოღება 26 ოკტომბერს დაიწყება და გასტანს ერთ კვირას.

დასრულდა თეატრისა და სამკითხველოს შენობა. თეატრის კურთხევას ათს ნოემბერს აპირებენ და კურთხევის დღეს თეატრის გამგეობა წარმოდგენას გამართავს.

ჩოხატაური გაზის ფარნებით გაანათეს.

სოფ. სალიეთი (ზემო-იმერეთი).

23 ოკ. ამ სოფელში მალხაზა და პავლია მოდებაძეებს ლხინი ქონდა. შეღვინიანობას შემდეგ ჩხუბი მომხთარა; დედა მალხაზასი გამზავებლათ ჩარეულა; მას უეცრათ მოხვდა რაღაცა და მოკვდა. შეატყობიეს ბოქაულს, რომელიც მალე მოვიდა საქმის გამოსაძიებლათ.

ფიქრის მორევში.

გამოვიდა კიდევ ერთი ხელ-სავოგმანები ალმანახი იმ ოდესმე ერთობის ხალხისა და ახლა კი ერთობის ბრბოთ გადაქცეულისა. ბრბო შეუგნებელი, უმეცარი, ყოვლის უვიცი თუ იტყვის და დასწერს იმას, რაც იქ სწერია და ნათქვამია, თვარა საღი ადამიანი, რომელიც კი ცოტათ მაინც პატივსა სცემს ბეჭდვით სიტყვას, ხელს არ მოაწერდა არც ერთს ამ ალმანახში მოთავსებულს წერილს...

იდეური მოწინააღმდეგეს იდეური იარაღით უნდა ებრძოლო, მისი რწმენა შენით უნდა გააქარწყლო... და განა ამისათვის ლანძღვა თრევაა საჭირო...

რა გინდ მაგარ-მაგარი სიტყვებიც არ უნდა წამოისროლო, უხამსი აზრი არ უნდა მოახვიო შენს მებრძოლს, თუ იგი დასაბუთებული არაა, თუ ამსიტყვას სიმტკიცე და სიბეჯითე უკან არ მოსდევს,— ასეთი სიტყვა ხომ ქარ-წასაღებია, საპნის ბუშტია.

საბრალონი! გულს შემოასკდენ, ვეღარ მოუნელებიათ დამარცხება, ეს პატარა დამარცხებაც და აღარ უწყიან, რა უმსგავსოება შეთხზან ჩვენს წინააღმდეგ.

დიახ, პატარა დამარცხება!.. ჯერ ეს პატარაა, ჩვენ მხოლოდ წელს გამოვიჩინეთ ვითამ ბრძოლის უნარი... დარაზმულობა გვაკლდა მათებური და ხშირათ გაურბოდით იმ სახსარითა და საშვალებით ბრძოლას, როგორც ისინი იბრძოდენ ჩვენს წინააღმდეგ.

პატარა დამარცხება!.. განებივრდენ, გაყოყოჩდენ ჩვენი მცონარეობის წყალობით და თავი მეფეებათ დაისახეს და დღეს ამ ჩვენმა პატარა გამარჯვებამაც ისე გააბრაზა, რომ რას არ თხზავენ, რას არ ჰორავენ!..

მაგრამ სრულიადაც არ გვიკვირს...

ვისაც ვ. ჩერნოვის წერილები წაუკითხავს ჟურნ. „Завѣты"-ის უკანასკნელ ნუმერში, ის, იქნება, ადვილათ შეურიგდეს იმ აზრს, რომ ჩვენ ასე ლაგამახსნილათ გვამკობენ ეს დემაგოგები. იცით, რა ეპიტეტებით ამკობენ „ბოლშევიკები" და „მენშევიკები" ე[illegible]ეთს, ეს ერთი იდეის მატარებელნი თ[illegible]ით ამ იდეის ნიადაგზე? ყურში თითები უნდა დაიცო!

და რაკი მსგავსი მ[illegible]თან ვერ ისვენებს, ჩვენ, არა [illegible]ნი რა კეთილს უნდა გამ[illegible]თგან?!

უკეთურთაგან [illegible] მოსალოდნელი?! **დ.**

მკერდს ნიავი გი[illegible]და,
ბიმღეროდა ზევით [illegible]ვარე,
დამინახე... უცებ [illegible]დრკი,
მორცხვათ თავი ძი[illegible] დახარე...

შენ გაწითლდი, ვით ყაყაჩო,
ბადიზნიქე, როგორც ია...
გულის ძგერა სანეტარო
თვალთ წამწამში აეხვია...

და აზვირთდა ვნება ჩემი,
ბადალახა თმენის ხუნდი...
მაგრამ, ვაგლახ! ტრფობით მოველ,
და ზიზღით კი გამოვბრუნდი...

გუცა.

5 სექტემბერი.

ჩვენებური უკულმართობა.

(გაზ. „თემის" და „პროტესტანტების" წერილ. გამო).

უკანასკნელი არჩევნების დროს სასურველ გამოფხიზლებისა და საქმიანობასთან ერთად ჩვენს ცხოვრებაში ჩვეულებრივმა სიდუხჭირემაც იჩინა თავი.—უშვერი ლანძღვა-გინების ლექსიკონი და ცილის წამების ფურცლები; „თეორიულათ" ნააზრევის „პრაქტიკულათ" განხორციელება ჩვენებური საშუალებით; დიდმნიშვნელოვანი საზოგადოებრივი საქმის პირადი ანგარიშების საზომით გაჭვრეტა; არა პოლიტიკურათ შეგნებით, არამედ რაღაცა ჟინიანობით გაჟღენთილი ამქრული პარტიობა ერთის მხრით—ეს და მრავალი სხვა ასეთი თვალსაჩინოთ ამოტივტივდა ჩვენი ცხოვრების ზღვაზე ამ უკანასკნელი ღელვის დროს.—„არა რათ არს დაფარული, რომელი არა განცხადნეს, და იდუმალ, რომელი არა საცნაურ იქმნასო", —ამბობს საღვთო წერილი, და აქ ისეთი დაფარული და საიდუმლო რა უნდა ყოფილიყო მაინცდამაინც, რომ ჩვენი პატარა სამშობლოს სიგძე-სიგანეზე თვალი ვერ გადაგვევლო და ვერ დაგვენახა, თუ ვინ სად კუკუ-მალულობს... ვინ იცის, ამ დამალვის იქნებ თავის დროსა და ალაგზე გასავალიც ქონდეს, მაგრამ ისეთ მომენტებში, როგორც არჩევნებია, შეუძლებელია დამალვა ისე, რომ თუნდა საბა ორბელიანის უსინათლოს როლი არ ითამაშოთ, — ანგარებით შეპყრობილი თვალხილულს რომ ემალებოდა.

ანგარებას ვერ შევწამებთ და ისე კი საარაკო მდგომარეობაში ჩააყენა თავისი თავი გაზ. „თემმა". იგი ეშმაკსაც უკმევს და ანგელოზსაც, ეროვნებასაც ელამუნება და მის უარმყოფელთაც ეარშიყება. არხეინათ და წარ-შეუხრელათ აცხადებს: „ჩემთვის სულერთია, ვინც უნდა აირჩიონ დეპუტატათ, არც ერთისთვის მივეცემი ქმუნვას და არც მეორისათვის ლხენასო". აი, ეს არის თითით საჩვენებელი უპრინციპობა, თუ გნებავთ წაჯიქ-უკუჯიქობა! ან კი ვინა სთქვა?— „თემი" და პრინციპი?!.. აგერ უკვე 94 ორშაბათია, რაც გამოდის და ამდენი ხნის განმავლობაში „თვითგამორკვევის" ბურუსშია გახვეული!... ჰო, მართლა. სიდინჯე და დარბაისლური კილო დაისახა „მიზნათ", მაგრამ აკი ამასაც წიხლი კრა ამ ბოლოს! მიუდგომლობა და პირუთვნელობა მისთვის რა სახსენებელია! —შორაპნის სამაზრო არჩევნებზე აკაკიმ განაცხადა,—კიტას შავს მივსცემო. აქ თავისთავათ იბადება საკითხი: თუ აკაკი კიტას-ეროვნული ჯგუფის კანდიდატს— აშავებდა, მაშ ვილას ათეთრებდა? ასეთი ორჭოფობა მას ჩვეულებრივი გულწრფელობით და საქმის სიყვარულით შენიშნა ბ. სილოვანმა. ჩვენ გადაჭრით ვამბობთ, რომ სწორეთ ასე უნდა მოქცეულიყო ჭეშმარიტი გულშემატკივარი ჩვენის ერისა. რა ვუყოთ, აკაკი საყვარელია, მაგრამ ერი კიდევ უფრო! და ხომ მოგეხსენებათ ძველთა თქმულება პლატონის და ჭეშმარიტების შესახებ. მგოსანი აკაკი მკაცრათ უნდა გავარჩიოთ მოქალაქე აკაკისაგან. ამ ორ ცნებას „ნურვინ" გარევს ერთმანეთში". ბ. სილოვანიც შეეხო აკაკის, როგორც მოქალაქეს და და აღნიშნა მისი შეცთომა, „ავს თუ ავი არ ვუწოდო, კარგს სახელათ რა დავარქოო", სთქვა დ. გურამიშვილმა, მაგრამ აქ სილოვანს შესძახეს: „როგორ გაბედეო!"... და გაჩაღდა ომი. პირველ ყოვლისა ეს გარემოება ხელზე დაიხვიეს იმათ, ვისთვისაც ეს ხელსაყრელი იყო საარჩევნო მიზნებისთვის. გადაიშალა ფურცელი საპროტესტო წერილებისთვის და გამეორდა ისტორია.—გახსოვთ, გაზ. „მუშას" რომ პროტესტს უცხადებდა ესდეკების არმია, „მუშის" სახელს ნუ ატარებო. მაშინ ეს კამპანია წარმოებდა იმ აზრით, რომ პროტესტებით გაებათილებიათ მიხ. წერეთლის და სხვ. გამანადგურებელი კრიტიკა მარქსიზმისა, ახლა კი—ეროვნული მიმართულების დასამარცხებლათ წარსულ არჩევნებში. აი, ამ პროტესტებს ეროვნული მიმართულების წინააღმდეგ მხარი დაუჭირა ბ. გ. დიასამიძის ორგანომ ნაცვლათ იმისა, რომ, დაპირებისამებრ, დინჯათ ებაასა, მოსაწონი მოეწონებია და დასაგმობი დაეგმო. აქ კი რასა ვხედავთ?—იგი ვექილათ დაუდგა აკაკის და მოსდგა სიმართლის მთქმელს: „უმწეო ჰია-ჰუა", „ქართველი ენის გამრყვნელი", „მრუდე პედაგოგიო" და სხვ.! აი, თურმე ვინ ყოფილა ბ. სილოვანი! აი, როგორი პედაგოგი ყოფილა ქუთაისის ქართული გიმნაზიის ერთი საუკეთესო ხელმძღვანელთაგანი!... მაგრამ ერთი ვკითხოთ, განა მართლა გამრყვნელია ბ. სილოვანი ქართულისა? და არა თუ ქართულისა—მოსწავლე ახალგაზრდობისაც, როგორც „მრუდე პედაგოგი"?—კაცი, რომელმაც თავის სიცოცხლის საუკეთესო დღენი ქართულ ენისა და მისი კანონიერი ფორმების კვლევა-ძიებას შესწირა; რომელიც დარაჯათ უდგას ამავე ენას და ყველგან და ყოველთვის ეწინააღმდეგება იმის მართლა და შემრყვნელთ,—ნუ თუ იმის ღირსია ბოლოს, რომ „უმწეო ჰია-ჰუისა" სახელი და ენის გამრყვნელი ვუწოდოთ?!.. ან იქნებ ბ. დიასამიძეს და ძმათა მისთა ფაქიზი და წმინდა ქართული გონიათ: „ექსკურსია მცხეთიდან დაწყობილი თფილისამდე მხიარული ყიჟინით დაბრუნდაო", ან „ყველა პროტესტების" დაბეჭდვა შეუძლებელია, ან კიდევ: „მრავალი წერილები მოგვდისო" და სხვ. (ნახეთ „თემის"! სარედაქციო წერილი № 94. ასეთი მოქართულე ბ. სილოვანს უნდა უკიჟინებდეს ენის შერყვნას?.. აფსუს!... ქართული გიმნაზია— ეს ერთად ერთი სასწავლებელია მთელს დასავლეთ საქართველოში, სადაც ქართული ეროვნული სული ტრიალებს, სული საღი, არა კაცთა-ჭამიობით და სხვათა მოძულეობით გაჟღენთილი; ეს ერთადერთი სასწავლებელია, სადაც სწავლა-აღზრდის საქმე ნათელ პედაგოგიურ პრინციპებზეა დამყარებული, რამდენათაც ეს შესაძლოა დღევანდელ პირობებში; ეს ერთადერთი კერაა განათლების, რომელსაც აუარება ქართველობა აწყდება ყოველ წლივ... და ვინ შექმნა აქ ასეთი ძალა? ვინ მისცა ამ სასწავლებელს ასეთი მიმზიდველობა!—უმთავრესათ თქვენ მიერ ათვალწუნებულმა „მრუდე პედაგოგმა", ბ-ნო გრიგოლ! ბ. სილოვანი როგორც გიმნაზიაში, აგრეთვე საზოგადოებაში, დიდ ხნეობრივ ძალას წარმო[illegible]ენს თავის პირდაპირობით, გულწრფელობით, იშვიათი უანგარობით. ამას თვით მისი მტრებიც [illegible] [illegible] უფრო დიდი გავლენა აქვს ახალგაზრდობაზე: [illegible] ხალ მაგალითს საქმიანობის და ხნეობრიობისას? „თემის" მიერ ხელ-დასხმულის ვილაც „ბელტის" ნასროლი სიტყვა „მრუდე პედაგოგიო" იმდენათ ბ. სილოვანს არ შეურაცხყოფს, რამდენათაც იმ დაწესებულებას, სადაც ბ. სილოვანი შრომის ჭაღარამ შემოსა, და აგრეთვე იმ ქართველ მშობლებს, რომლებიც თავიანთ შვილებს სილოვანს ანდობენ აღსაზდელათ და გასაწრთვნელათ!.. მაგრამ რას ვამბობ?.. „ბელტს" ხომ პედაგოგობისა ალბათ იმდენი ესმის, რამდენიც „ცნობილ პიროვნებას" საშვალ ოქროთა!...

ვისაც საზოგადო ასპარეზზე მუშაობა სურს, პირველ ყოვლისა დაიმახსოვროს მცნება: „გული წმინდა დაბადე ჩემთან ღმერთო", და ისეთ მოღვაწეებსაც არ მოერიდოს და დასაძრახი დაძრახოს, როგორიც ბძანდება აკაკი.

„თემი" ბ. სილოვანთან ერთად აკაკისაც შეურაცხყოფს მეტიჩრული პროტესტების გამოცხადებით. აკაკის პატივისცემას ჩვენ ნურავინ გვასწავლის. მისი სახელით იდეურ მოწინააღმდეგეთ ნურავინ ებრძვის, თვარა მსგავსი ქამანდებით ფონს ვერავინ გავა და თავის გულნამცეცობისა თვითონვე შერცხვებათ ერთ დროს.

დონ.

დეპეში.

ომი ბალკანეთზე.

(პეტ. დეპ. სააგენტო)

სტამბოლი. გაზეთების ცნობით ჯარმა ჩატალჯაში მოიყარა თავი, ამიტომ აბდულ-ფაშამ პირველათ დაიწყო ომი. საბერძნეთის ჯარები ენოსში, დედეგაჩის მახლობლათ გადასხდენ, რომ ბულგარლებთან შეერთებულნი, მტერს ერთად ებრძოლონ.

„ფოსიცაიტუნგ"-ი სწერს, საჯუილანოს მოლაპარაკების მიზეზი ბერლინში, ალბანეთის დამოუკიდებელ სათავადოთ დაარსება არისო. ხმებია რომ ამ საკითხზე იტალია, ავსტრია და ბალკანეთის სამეფოები შეთანხმდენო.

ათინა. რიჩიოტი გარიბალდიმ განაცხადა, რომ, დიდ საბერძნეთზე თავის ოცნების ასრულებას ხედავს. ბალკანეთის სამეფოებმა უნდა გადევნონ ოსმალები ევროპიდან და სტამბოლიდან. მომავალი შემდეგი სახით მეჩვენება, დაარსდება საზოგადოება ევროპის დიდი სახელმწიფოებისგან, მოხთება აზიის ოსმალეთის ექსპლოატაცია და ხმელთა შუა ზღვა ნეიტრალური იქნებაო.

ცეტინიე. სკუტარის ქალაქ ტარაბოშზე სროლა საერიშო ზარბაზნებით სწარმოებს.

სტამბოლი. მემკვიდრე გუშინ მთავარბინაზე წავიდა და დღეს ისევ სტამბოლში დაბრუნდა.

ოტომანის სააგენტოს მიანდევს გამოცხადება, რომ მთავრობამ დიდ სახელმწიფოებს შუამავლობა სთხოვა.

ბერლინი. რეიხსტაგის ყოფილი პრეზიდენტი ქემპფი, ხელმეორეთ აირჩიეს და ზოგი სოც.-დემოკრატების თავდაჭერილობისა გამო, სოც. დემოკრატების კანდიდატზე 1040 ხმით მეტი მიიღო.

სტამბოლი. პორტამ გადასწყვიტა შეატყობიოს დიდ სახელმწიფოებს, რომ შუამავლობას იმ შემთხვევაში მივიღებ თუ „სტატუსკვო" ოსმალეთის ტერიტორიის ხელშეუხებლობა იქნება დაცული.

ბელგრადი. ალბანეთის ავტონომიურ ოლქათ დაარსების შესახებ, პაშიჩმა განაცხადა, ისეთი პროვინციის ავტონომიურათ გამოცხადება, როგორც ალბანეთია და, რომელსაც არავითარი ცალკე არსებობის საშვალება არა აქვს, რადგან კულტურულათ ძალიან დაბლა სდგას და თითქმის ანბანიც კი არ მოეპოვება, მიზანი გაუგებარია. ალბანიას უნდა შეუერთონ წმინდა სერბიის პროვინციები, ამიტომ მოსალოდნელია, რომ მომავალი ალბანეთი იტალიასა, ავსტრიასა და ბალკანეთის სახელმწიფოებს შორის სადავო საგნათ იქნება, კერძოთ კი სერბია არ დაეთანხმება ამ საკითხს, რომლისათვის ადრიატიის ზღვაში გასვლა მხოლოდ დურაცოდან შეიძლება. ალბანელები უხსოვარ დროიდან სერბიელებთან ცხოვრობდენ, ამიტომ სჯობს ეს საქმე ბერძნებსა და სერბიელებს მიანდოთ. ისინი რაციონალურათ გადასწყვეტენ ამ საკითხსო.

— ძაი, გენაცვალე, არც მაგაზე გეტყვი უარს... ოღონდ ერთი მხარში ხელი გამიყარე... აღარ შემიძლია სიარული გავსათოდი... ამ გზაზე სულ გიმღერებ... ოღონდ არ გამამხილო... მისი ქმარი ამეღამ სახლში არ იქნება... ძეიფიც ამას ქვია თუ გინდა.

სერგო ბარბაცით წამოდგა. დათიკომ ხელი მხარში ვაუყარა.

— ბიჭო, მიალაგე... ძარგათ დაკეტე... მალე დავბრუნდები და გარეთ დავწვები... ნუ დამიცდი.

შარა გზაზე დიდხანს მიდიოდენ. სერგოს უფრო და უფრო ერეოდა ღვინო. გონებას მაინც არ კარგავდა. ერთ ორღობეში შეხვევა დააპირა.

— აქეთ რა გინდა?—დაეკითხა დათიკო.

— აქეთაა...

— მითხარი კაცო, სად მიგიყვანო...

— მერე გეტყვი... ენის ბორძიკით უპასუხა დათიკომ და ორღობისკენ გაიწია.

დათიკო ისევ ხელგაყრილი გაყვა.

— ახლა... მშვიდობით...—სერგო შეჩერდა.

— მიგიყვან ბარემ...

— არაფერია... ეწყინება... მომშორდი.

დათიკო გამობრუნდა... რაღაც იჭვმა უეცრათ, მოულოდნელათ აიტანა.

— ნამდვილ ისაა ის... ოსიკოე მართლაც ქალაქში წავიდა. შეუძლებელია! იქნებ მართალი იყოს. დაბერდა ყაზახი... უხეშია, ულამაზო. მაგი თავის დღეში არ ყვარებია... აჭმევს და თან ამადლის; აცმევს და თან აქადნის... ვერ მოითმინა... ეს ბინძური შეუჩნდა.

... ლამაზი ბიჭია... მოხთენილი... აზნაური...

... სიმღერა, ცეკვა... შველასი საყვარელი.

დათიკო გარბოდა.

დაეწია სერგოს.

— სერგო.

— ა! რა გინდა?..

— სად მიდიხარ?..

— ამ ეზოში... აღარ დაამალვინა სიმთვრალემ და წამოროშა სერგომ.

— ჩუ! არ გრცხვენია?..

— რისი მრცხვენია, ხომ არაფერს ვიპარავ?..

— წამოდი აქეთ...

— რა თავს იდებ?.. შენ წამოგყვე, შენმა მზემ მზეთუნახავს მომიყვან შენ დუქანში...

— ძარგია! ახლა გეყოფა—სისხლზე ნუ მომიყვან...

— ბიჭო!—სერგო დაჭადნებამ თითქოს გამოაღვიძა— შენ ვისი მატრაკვეცი ხარ?

მაზანდარელი თათარი გოჭის თავს მოედავებოდათ, სწორეთ ამას ქვია.

— ნელა ილაპარაკე მაინც... ზაგონებენ... სახელი გაუტყდება დედაკაცს, რას ერჩი.

— ერჩი რომელია?! დოუძახებ თუ გინდა: პასი...

დათიკომ უცბათ ტუჩზე ხელი დააფარა.

— არ გაჩუმდები?..

შეიქნა ბრძოლა.

დათიკომ... სერგო ხელში აიყვანა რაღაც უცნობი ბოღმა მოაწვა გულზე. ამ ტვირთით ერთი ორიოდე ნაბიჯი გაირბინა, მიადგა ხრამს და სერგო მოქნევით გადააგდო. თვითონაც ვერ შეიმაგრა თავი და გადაყვა.

მეორე დღეს, რიყრაყზე მუშებმა ნახეს მძინარე, ტალახში და სისხლში გასვრილი სერგო. როგორც კი ხალხი ახმაურდა, იგი ფეხ[illegible] წამოხტა და გაკვირვებული აქეთ-იქ[illegible] იცქირებოდა. მას მხოლოდ ახსოვდა, რომ რაღაცაზე წალაპარაკდენ, მაგრ[illegible] [illegible]ეც დამალა, რადგან ეშინოდა სი[illegible] მე არ დამბრალდესო.

მის ახლოს [illegible] [illegible]კვე გაცივებული დათიკო. იგი [illegible]მოდა და იქვე გადაცვლილიყ[illegible]

ერთი კვირი[illegible], სადღაც ქორწილში სერგო იმღეროდა:

ისევ შენ და ისევ შენ
ჩემო ციცინათელა...

[illegible] ლორთქიფანიძე.

1—12 ვკენ. 1[illegible]

ჭურჭლეულობის და ავეჯეულობის მაღაზია ქ. ქუ[illegible]ისში **ფ. ს. ფილ[illegible]პოვისა**

ყოველთვის მოიპოვება დიდ-ძალი რჩეული: ფაიფურისა და ფაიანსის ჭურჭლეული; საუცხოო ბრო[illegible]ნის საქონელი, საუკეთესო ლამპები ვარშავიდან და საზღვარგარეთიდან, [illegible] გამოღლებული ჭურჭლეული თეთრი ალიუმინის, ალპაკა და სპილენძის ქვაბები, ყავადნები, [illegible] სხვა სამზარეულო ჭურჭელი. სამოვრები, ნავთის სამზარეულოები და [illegible] ვერცხლნარევი და ბრინჯაოთი ნაკეთები საქონელი. ვენური მოხრილი სუფრის ყოველგვარი და [illegible]რობა, ვარშავისა და ინგლისის ქარხნებიდან ლოგინები. კედლის [illegible] ფრე კლიონკები და იატაკზე საფენი ლინოლეუმი, საზღვარგარეთისა და რუსეთის გიტარები, მა[illegible] [illegible]ალაიკები, პატე—გრამაფონები და მათი ფირფიტები, პიანინოები და ყოველგვარი [illegible] ლება. ელექტრონული ლამპები და ყოველგვარი მოსაწყობელი, ორთქლით მრეცხავი მანქანები [illegible] [illegible]მოწყობილობა, დიდძალი რჩეული შპალერი 8 კაპეიკიდან ვიდრე მანეთ-ნახევრამდე თოფი. საუკეთესო ქარხნის მბეჭდავი მანქანის წარმომადგენლობა ქუთაისის გუბერ[illegible] [illegible]ის ოლქში მეკუთვნის მხოლოდ მე. ფასები მეტათ დაკლებულია.

სავაჭრო სახლი **ზ. გოკიე[illegible]ის ძმ-ებ[illegible]** სავაჭრო სახლი

აუწყებს მოწაფეებს, რომ მა[illegible] შეუძენიათ დიდძალი საჭირო

საწერი, სახატავი და საკანცელარიო ნივთები,

რომელნიც პირდაპირ მწარმოებლებისაგან არის ნაყიდი კარგი პირობებით. სავაჭრო სახლმა ბევრ ნივთებზე გასულ წელთან შედარებით **ფასები დაუკლო.** ეს ფასეი, რომელიც ხელმისაწდომია და იაფია, კარგათ იცის ქუთაისის საზოგადოებამ.

სოფია. ბუნარგისარის და ლილებურგარის მახლობლათ ბულგარლები 120000 ოსმალეთის ჯარის კაცს შეებრძოლენ, რომელსაც 300 ზარბაზანი ქონდა. ძლიერი არტილერიის წყალობით და ქვეითა ჯარის კარგი სროლით მტერი დაამარცხეს და გაფანტეს. ხელმეორეთ გამწვავდა ბრძოლა. ბულგარელებს ახალი ძალები ქმიემატა, მკაცრი ბრძოლის შემდეგ ბულგარლებმა მტერს 42 სწრაფ-მტყორცნელი ზარბაზანი წაართვეს, 40000 კაცი მოუკლეს და უწესრიგოთ გააქციეს. ბულგარელებს 15000 მოუკლეს.

რ უ ს ე თ ი.

ცარიცინი. ბონიკზე ცეცხლი გაჩთა. მოგზაურები შიშმა შეიპყრა, მაგრამ გამვლელმა ორთქლმავლებმა გადაარჩინა.

მოსკოვი. დანტისტების საქმეს გამო ორი ბრალდებული პოზდნიაკოვი და რუდკოვსკი არ გამოცხადდენ პალატამ გადასწყვიტა წაერთვას ორთავეს სათავდებო ფული ხუთას-ხუთასი მანეთი და ისინი კი პოლიციის საშვალებით მოიყვანოსო.

რიგა. სათათბიროს დეპუტატათ აირჩიეს თავ. მანსირევი—კადეტი.

მოწოდება.

პეტერბურგის უნივერსიტეტთან არსებულ „სამეცნიერო წრეს“, რომელსაც ხელმძღვანელობს პროფ. ივანე ჯავახიშვილი, დასახული აქვს მიზნათ საქართველოს წარსულისა და აწმყოს შესწავლა. სხვათა შორის ის ცთილობს გამოარკვიოს ქართველ სტუდენტთა ყოფა-ცხოვრება. ამისთვის მან გადაწყვიტა მოახთინოს ყოველ წლივ ანკეტა უმაღლეს სასწავლებლებში მყოფ ქართველობაში რუსეთსა და ევროპაში. ცნობილია, თუ რა დიდი მნიშვნელობა აქვს ანკეტას საზოგადოთ, ამიტომ ევროპაში,—მაგალითად, გერმანიაში—ყოველ წლივ ხთება ასეთი აღწერა თითქმის ყველა უმაღლესი სასწავლებელში და ბევრ საშუალოშიც.

ჩვენთვის კი ერთიორად მეტი მნიშვნელობა ეძლევა ანკეტის მოხთენას, რადგანაც ძალიან ნაკლებათ, ან თითქმის სრულებით არ არის შესწავლილი და გამორკვეული ჩვენი მოსწავლე ახალ-თაობის ყოფა-ცხოვრება, მისი რაოდენობა, მისი საჭიროება, მისი ლტოლვილება და მისწრაფება.

სამეცნიერო წრემ პირველათ სამიოთხი წლის წინათ სცადა მოეხთინა საყოველთაო ანკეტა მთელ ქართველ სტუდენტობაში, მაგრამ პირველმა ცთამ სხვადასხვა მიზეზებისა გამო სასურველი ნაყოფი ვერ გამოიღო, წრემ, მაინც მხნეთ განაგრძო თავისი მოქმედება და შარშან მოაწყო აღწერა მხოლოდ პეტერბურგში და მისი ანგარიში გამოაქვეყნა მოკლეთ (ვრცლად დაიბეჭდება წრის კრებულში) ქართულ გაზეთში (იხ. „სახალხო გაზეთი“ №№ 636, 637, 639 და 640). შარშანდელმა ცთამ, მიუხედავათ ცუდი პირობებისა, შედარებით კარგათ ჩაიარა და დაგვანახვა, რომ შესაძლებელია საყოველთაო აღწერის მოწყობა მთელ ქართველ სტუდენტობაში. წრე ახლა და შემდეგშიც უფრო მეტი ხალისით და მხნეობით მოეკიდება ასეთ კეთილ საქმეს.

ახლანდელი საანკეტო ფურცელი ბევრათ განსხვავდება ძველისაგან: იგი შედგენილია ქართულათ, კითხვები ისე მარტივათ და ნათლად არის დაყენებული, რომ გაუგებრობას ადგილი აღარ ექნება და თანაც კითხვების რიცხვი იმდენათ არის შემოკლებული, რომ ერთი გვერდი დაიტევს. ანკეტის მოსახთენათ არჩეულია ნოემბრის ბოლო, როგორც საუკეთესო დრო. ამიტომ მივმართავთ სათვისტომოებს, სამეცნიერო წრეებს და აგრეთვე კერძო პირებს, რაც შეიძლება მალე გვაცნობონ მისამართი და რამდენი ცალია დაახლოვებით საჭირო. სათვისტომოს ორგანოებს ვთხოვთ, იკისრონ ადგილობრივი საქმის მოწყობა: გაიგონ ყველა ამხანაგის მისამართი, სათითაოდ დაურიგონ ყველას ფურცლები და სხვა. შარშანდელმა (პეტერბურგის) ანკეტამ დაგვარწმუნა, რომ თუ ადგილობრივ არ გაჩაღდა მუშაობა, შეუძლებელია საქმე სასურველათ დამთავრდეს. სადაც არ არსებობს რაიმე ორგანიზაცია (როგორც მაგალ. ქუთაისში, თფილისში და სხვაგან. სადაც ბევრი სტუდენტი იმყოფება ამ ჟამათ) ან სადაც ქართველ მოსწავლეთა რიცხვი მცირეა, საჭიროა შესდგეს ჯგუფი, რომელიც იკისრებს ამხანაგების მონახვას და ფურცლების დარიგებას. ასეთ ჯგუფებსა და პირთ სამეცნიერო წრე ახლავე დიდ მადლობას უთვლის.

ჩვენი სურვილია ერთი სტუდენტიც კი—ვაჟი იქნება, თუ ქალი,—არ დარჩეს ანკეტის გარეშე, რომ საბოლოო დასკვნები რაც შეიძლება სრული და უტყუარი გამოვიდეს.

დასასრულ, სამეცნიერო წრე ქონებრივათ ღარიბია და ვთხოვთ სათვისტომოებს შემოგვითვალონ, მიიღებენ თუ არა თავის თავზე ხარჯის რამდენიმე ნაწილს.

პასუხს ველით დაჩქარებით რუსეთის ყველა საუნივერსიტეტო ქალაქიდან და აგრეთვე თფილისიდან, ქუთაისიდან, ბათომიდან, პარიზიდან, ჟენევიდან, ბრიუსელიდან, ბერლინიდან და სხვა ადგილებიდან.

სამეცნიერო წრის გამგეობის
თავჯდომარე **აკაკი შანიძე.**

მისამართი: С. Пб. В. О. Волховской пер.; д. 4, кв. 10.

რედაქტორ-გამომცემელი
ზ. ე. ჭელიძე.

დ. აბაშაში გაზ. „იმერეთი“ იყიდება მომხმარებელი საზოგადოების მაღაზიაში.

На поставку продуктовъ въ теченіи 1903-го года для 1-го дивизіона 51 Артиллерійской бригады, по числу **600 ЧЕЛОВѢКЪ** назначается торги на 10 ноября сего 1912 года въ 11 часовъ утра при 3 батарѣе сего дивизіона. Желающіе торговаться приглашаются подать заявленія и явиться лично ко времени начала торговъ въ канцеляріи 3 батареи.

ბ. გორდაძის და ს. წერეთლის

რკინეულობის მაღაზიაში იყიდება:
საუკეთესო
ქარხნებისაგან
მიღებული რკინეული
საქონელი: კარის, ფანჯრის
და ღუმელის მოწყობილობანი;
სადურგლო ხელსაწყობი, ფანჯრის
მინები, რკინის ნიჩბები, ლურსმანი, მავთული, ყოველგვარი სალებავი წამალი,
ელექტრონის ზარის მოწყობილობანი, შპალერი,
ცემენტი, ემალიანი ჭურჭლები, ასფალტი, და სხ.
ვაჭრობა პარტიით და წვრილათ ხელმისაწდომ ფასათ.
ქ. ქუთაისში, საკუთარ შენობაში, მიხაელის ქუჩაზე № 65.

ფილიპე ნ. ჭელიძის შამპანური
„თამარ მეფე“ და „კოლხიდა“ **სამკურნალო და სუფრის ღვინოები.**

ოქროს მედალი

ფირმა დაჯილდოებულა სხვადასხვა გამო[illegible]ფაზე 1 ოქროსა და 5 ვერცხლის მედლით. ღვინოები მზად[illegible] სპეციალურათ ამ მინისთვის მოწყობილ სარდაფში **მეღვ[illegible] სპეციალისტის** მეთვალყურობი[illegible]

ვინც დაიკვეთს არა ნაკ[illegible] ბოთლისა

ქუთაისში, მიტანას ფ[illegible]ლოგს

ფირმას აგრეთვე აქვს განსაკუთრ[illegible] [illegible]ზადებული ძველი ღვინოები, შორეულ ქ[illegible] [illegible]აგზავნათ.
პრეისკურანტი მოთხოვნილების [illegible]ნება უფასოთ.

მისამართი: ქუთაისი, ფილიპე **ნ. ჭელიძე.** მიხეილის ქუჩა, საკუთარი სახლი, № 48.

ლანჩხუთის წიგნისა და კანცელარიის მაღაზია

აცნობებს ლანჩხუთის რაიონის მასწავლებლებს, რომ აქ დამზადებულია და იყიდება ყოველგვარი საკანცელარიო -სასწავლო ნივთები: **რვეულები, დლიური,** საუკეთესო **კალმები, მელანი ქაღალდი** და სხვ. ამასთანავე აქვე იყიდება ყოველნაირი ქართული და რუსული გაზეთები და ჟურნალები.

პატივისცემით **ვ. კალანდაძე.**

ქუთაისში ასეთი ფარნები არის 160.

ნ. ს. ტმრპი.
ქუთაისი, ქარვასლის ქუჩა.
სპეციალისტური სავაჭრო.

ნავთის კალიონ ლამპები და ფარნები, 75% იაფი ელექტრონულზე, იოლათ და ადვილათ მოსავლელი.

ნავთისავე მრავალი ფეჩები, სამზარეულო, სათფური და პრიმუსები.

ფასები ძლიერ დაწეულია.

მოითხოვეთ პრეისკურანტები.

მეტერსი.

ფეჩი.

ძმ. ე და პ. საკაშვილები
ქუთაისში.

გვაქვს პატივი ვაუწყოთ პატივცემულ საზოგადოებას, რომ 1 აპრილიდან ჩვენ გადავიტანეთ ჩვენი

რ კ ი ნ ე უ ლ ო ბ ი ს ს ა ვ ა ჭ რ ო

ბუშკინის ქუჩაზე, საკუთარ შენობაში, და შესამჩნევათ გავაფართოვეთ იგი. მაღაზიაში იყიდება ყოველგვარი რკინეულობის მასალა საშენებლათ, მაგ., კარ-ფანჯრების და ბუხრ-ღუმელების მოწყობილობა, ლურსმანი რკინის ნიჩბები, წერაქვები და სხვა., სახელოსნო ხელსაწყობი ფანჯრების მინები, მავთული, თუნუქი, „გაჯი“, სხვადასხვანაირი ემალიანი ჭურჭლეულობა, ყოველგვარი სალებავი წამალი, შპალიერი, ელექტრონის ზარების მოწყობილება, ცემენტი, ალიბასტრი და მრავალი სხვა საქონელი ჩვენი ხელობისა.

ფ ა ს ე ბ ი ზ ო მ ი ე რ ი ა.

გაიხსნა
ახალი
სავაჭრო სახლი
სრულიად ახალი საქონლით
ივანე მარკოზის-ძის კაკანძისა

ქ. ქუთაისში, მიხეილის ქუჩა, ძმათა გოკიელის სავაჭროს გვერდ.

სავაჭრო სახლში მოიპოვება ახლათ მიღებული: ყოველგვარი საბაკალეინო და საგასტრონომიო საქონელი. საზღვარგარეთის და რუსეთის ყოველნაირი მაგარი სასმელი, სამკურნალო და სუფრის ღვინო.

და აგრეთვე ყველა ცნობილი ფირმის საკონდიტერო ცგბილეულობა და კონსერვები.

ფასები ზომიერი, ყოველი კონკურენციის გარეშე და შეუვაჭრებლათ.

ალექსანდრე რ. თაბაგარის მაღაზია ქუთაისში
ალექსანდრეს ქუჩა, სობოროსთან.

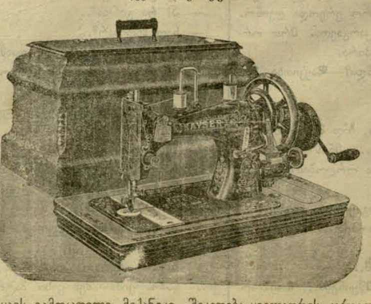

მიღებულია დიდძალი გრამოფონები, ველოსიპედები, საქსოვი და საკერავი მანქანები, გიტარები და მათი მოწყობილობა. ყილე შეიძლება როგორც ნაღდზე, აგრეთვე ნისიით, (თვიური შემოტანით).
ადრესი: Кутаисъ, А. Р. Табагари.

ჰყავს გამოცდილი მექანიკი, შეკეთება ყველაფრის კარგათ და ზომიერ ფასათ.
გრამოფონის ფირფიტები ახალ-ახალი მოგვდის ყოველ კვირაში.